

Список використаних джерел:

1. Сиденко В. Модификация мировой экономики под влиянием новейших факторов глобального трансформационного кризиса [Электронный ресурс] / Сиденко В. – Режим доступа : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ekukrt_2012_5_3.pdf
2. Мазаракі А. Сучасні тенденції та чинники розвитку зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс] / А. Мазаракі, Т. Мельник // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2011. – № 2. – С. 5–14. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/j-pdf/Vknteu_2011_2_2.pdf
3. Демина М. И. Глобализационные процессы в экономике: некоторые подходы и оценка их последствий [Электронный ресурс] / Демина М. И. – Режим доступа : <http://www.cyberleninka.ru/article/n/globalizatsionnye-protsessy-v-ekonomike-nekotorye-podhody-i-otsenka-ih-posledstviy>
4. Бобилева М. В. Динаміка розвитку світового економічного співробітництва у стратегічному вимірі [Електронний ресурс] / Бобилева М. В. – Режим доступу : http://www.kibs.kiev.ua/images/new-408_Dinamika_rozvitku_svitovogo_ekonomichnogo_spivrobinitstva_u_strategichnomu_vimiri.pdf
5. World trade report 2014. WTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wto.org>
6. World and regional export profiles 2013. WTO. October 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/world_region_export_13_e.pdf
7. International trade statistics 2014. WTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its_e.htm
8. World Economic Situation and Prospects 2014. UN [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org/en/development/desa/policy/wesp/archive.shtml>
9. World Economic Vulnerability Monitor. UN/DESA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org/en/development/desa/policy/publications/wevm.shtml>

УДК 332.144

К. І. Новікова, кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту ЗЕД Університету
митної справи та фінансів

Л. Ф. Новікова, кандидат економічних наук,
доцент кафедри грошового обігу і кредиту
Університету митної справи та фінансів

**АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Проаналізовано сучасний стан регіональної інноваційної системи Дніпропетровської області. Досліджено основні проблеми у сфері інноваційної діяльності та визначено можливість підвищення рівня конкурентоспроможності регіону.

Ключові слова: регіональна інноваційна система; інноваційна діяльність; інноваційна активність; інноваційна політика.

© К. І. Новікова, Л. Ф. Новікова, 2015

In the article the regional innovation system as a framed set of innovation-active entities whose activity increases the competitiveness of the region is investigated. The current state of Dnipropetrovsk regional innovation system is analyzed and the basic problems in the field of innovation are determined. The opportunities to increase the competitiveness of the region are defined.

Key words: regional innovation system; innovation; innovative activity; innovation policy.

Постановка проблеми. В умовах хаотично структурованої економіки оптимальним інституційним підґрунтям інноваційного розвитку стають регіональні інноваційні системи як основа забезпечення інноваційної моделі розвитку економіки країни. Концепція регіональної інноваційної системи інтегрує дві основні ідеї: системний характер інноваційної діяльності, що передбачає тісні взаємозв'язки між інноваційно активними економічними суб'єктами, та регіональний вимір інноваційного процесу, в основі якого лежить регіональна інноваційна система, що визначає інноваційні конкурентні переваги на рівні окремого регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження регіональних інноваційних систем здійснено у працях зарубіжних і вітчизняних науковців: Б. Ашейма, Л. Антонюк, Х. Брачика, З. Варналія, М. Жертлера, А. Ісаксена, А. Поручника, Ф. Тьодлінга, К. Фрімена, Дж. Хауельса, М. Хайденрайха, В. Чужикова та ін. Водночас, незважаючи на велику кількість праць, присвячених дослідженню інноваційних систем на регіональному рівні, існує потреба визначення їх сучасного стану, проблем і перспектив розвитку.

Мета статті – дослідити стан регіональної інноваційної системи Дніпропетровської області на основі вибіркових індикаторів та визначити проблеми і можливості підвищення інноваційної активності підприємств на регіональному рівні.

Виклад основного матеріалу. Регіональна інноваційна система (РІС) – це, з одного боку, сукупність взаємозацікавлених і взаємодіючих творчих особистостей та структур, зайнятих продукуванням, пропагуванням і комерціалізацією наукових знань і технологій у межах певної території: винахідників та дослідників, малих і великих компаній, вищих навчальних закладів, науково-дослідних інститутів, інформаційно-інноваційних центрів, технопарків та бізнес-інкубаторів, громадських організацій інженерно-технічної, науково-педагогічної та творчої інтелігенції, а з іншого – це комплекс інституцій правового, фінансового й соціального характеру, що підтримують і стимулюють інноваційні процеси, спираючись на особливості регіону [1].

На думку Л. Федулової, стабільність економіки регіону залежить від формування та запровадження інноваційної моделі його розвитку, що потребує створення системного методологічного інструментарію управління економічними та соціальними процесами українських регіонів з урахуванням концептуальних засад інноватики, реалій і викликів зовнішнього світу. Основними умовами для забезпечення результативності управління розбудовою РІС має бути: 1) регіоналізм як широкий спектр політичних, економічних, культурних процесів у регіоні, що проявляються у децентралізації влади й управління, зміцненні економічної самостійності, збереженні та розвитку місцевих традицій, урахуванні на державному рівні потреб та інтересів регіонів; 2) розвиток системи місцевого самоврядування, у тому числі складання місцевого бюджету за рахунок власних джерел його поповнення; 3) наявність законодавчого органу, що приймає нормативні акти місцевого значення в рамках своєї компетенції для розв'язання актуальних регіональних проблем у науково-інноваційній сфері; 4) підвищення відповідальності регіональної влади за стан і розвиток у регіоні науково-інноваційного потенціалу, формування і функціонування регіональної інноваційної системи тощо [2, 160–164].

Інноваційна політика регіону має базуватися на програмах забезпечення потенціалу пріоритетних для регіону виробництв за допомогою залучення приватних інституційних інвесторів до реалізації інновацій; формування режиму економічного стимулювання інноваційної діяльності.

Розбудова регіональних субмодулів національної інноваційної системи має стати стратегічним напрямом модернізації промисловості (відновлення, ліквідація технологічної відсталості), виходу на сучасний, порівнянний з передовими європейськими країнами рівень розвитку, що передбачає освоєння виробництва продукції сучасного технологічного рівня у масштабах, які дозволяють підприємствам зайняти гідні позиції на світових ринках; відновлення виробничого апарату, заміну застарілого обладнання і технологій на сучасні, продуктивніші; входження в новітні світові інноваційні процеси, повну інтеграцію у світову економіку, якнайшвидше використання всіх важливих нововведень; перепідготовку, перекваліфікацію або заміну кадрів, перенавчання й перевиховання людей, засвоєння нового способу мислення, що відповідає вимогам часу; здійснення структурних зрушень в економіці, формування виробничої структури розвинутої індустріальної країни, підвищення частки продуктів із високою доданою вартістю, відхід від сировинної орієнтації експорту [3, 148–150].

Критичне осмислення сучасних теорій інноваційного регіонального розвитку, зокрема теорії інноваційних регіональних кластерів, регіонального розвитку з ендегенним технологічним прогресом, інноваційних мереж, регіональних інноваційних систем, динамічної конвергенції, дозволило зробити висновок про необхідність концентрації уваги на мікроекономічному рівні через те, що прийняття рішень щодо розробки та впровадження нововведень є функцією конкретних підприємств як первинних суб'єктів економічних відносин [4, 25]. Водночас стимулювання інноваційної активності організацій неможливе без адекватної регіональної політики сприяння через брак власних ресурсів для фінансування інноваційних проектів.

Регіональна інноваційна політика повинна мати чотири ключові характеристики:

1. Проведення комплексу політичних заходів (“policy mix”).
2. Використання стратегічної розвідки для оцінки ефективності різних політичних інструментів та інноваційної стратегії в цілому.
3. Забезпечення зв'язків, кластерів (полосів зростання) з місцевими глобальними джерелами знань.

4. Визнання різноманітності можливих шляхів розвитку регіону: традиційна “потрійна спіраль” аналізу (роль уряду, бізнес-сектора й організацій, що продукують знання) має бути доповнена аналізом “четвертого фактора” регіональних інноваційних систем, а саме – соціально-культурним середовищем регіону, яке впливає на формування його переваг [5, 51–52].

Нині в Україні сформовані всі елементи інноваційної системи в регіоні, але немає скоординованої взаємодії між ними, що призводить до автономного функціонування складових РІС і втрати довіри іноземних та вітчизняних інвесторів до вітчизняної інноваційної сфери. На думку М. П. Даниловича, найперспективніший шлях виходу з даної ситуації – це створення мережі регіональних контактано-координаційних центрів (РККЦ) з такими функціями: координація діяльності наукових, виробничих, фінансових, адміністративних інституцій у сфері розробки та впровадження інновацій; координація діяльності регіональних бірж інновацій; правовий, фінансово-економічний, технологічний та організаційний супровід інноваційних проектів; представлення інтересів вітчизняних та іноземних інвесторів у владних структурах і фіскальних органах; супровід інноваційних проектів за принципом “єдиного вікна”; забезпечення доступу вітчизняних та іноземних інвесторів до баз даних потенційних об'єктів інвестування; пошук партнерів-інвесторів для реалізації проектів. За умов об'єднання всіх складових інноваційного процесу та забезпечення активної координації дій між суб'єктами системи сформується економічний простір регіону зі здатністю не просто створювати і накопичувати знання, а успішно їх упроваджувати [6].

Оцінка регіональних інноваційних систем базується на загальновідомій методиці оцінки регіонального інноваційного розвитку (Regional Innovation Performances) як складової загального Європейського інноваційного таблоїду (European Innovation Scoreboard), роз-

робленій експертами Європейської комісії [7]. Дана методика передбачає оцінку рівня регіонального інноваційного розвитку за низкою індикаторів, об'єднаних у такі групи: людські ресурси, відкриті та привабливі системи розробок, фінансування та підтримка, фірмові інвестиції, підприємництво, інтелектуальні активи, інноватори, економічні ефекти. На основі зібраних даних регіон може характеризуватися як “інноваційний лідер”, “послідовник в інноваціях”, “інноватор середнього рівня” та “посередній інноватор”. Водночас слід зазначити, що дослідження РІС на основі зарубіжних методик потребує адаптації до української практики шляхом їх уніфікації та врахування специфічних особливостей на національному та регіональному рівнях.

Мета розвитку регіональної інноваційної системи Дніпропетровської області – формування інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити підвищення конкурентоспроможності національної економіки та ефективне використання наявного науково-технологічного потенціалу шляхом підтримки інноваційної активності підприємств [8].

Аналіз стану регіональної інноваційної системи Дніпропетровської області передбачає насамперед оцінку соціально-економічного стану регіону. Дніпропетровська область характеризується вигідним географічним розташуванням, багатими природними ресурсами, потужним промисловим та науковим потенціалом, розвиненим сільськогосподарським виробництвом, високим рівнем розвитку транспорту і зв'язку. У регіоні діють понад 700 потужних промислових підприємств двадцяти основних видів економічної діяльності [9].

Аналіз статистичних даних свідчить, що протягом 2011–2014 рр. фінансовий результат діяльності до оподаткування підприємств Дніпропетровської області поступово зменшувався і на кінець 2014 р. становив від'ємну величину – 54 878,6 млн грн (рис. 1).

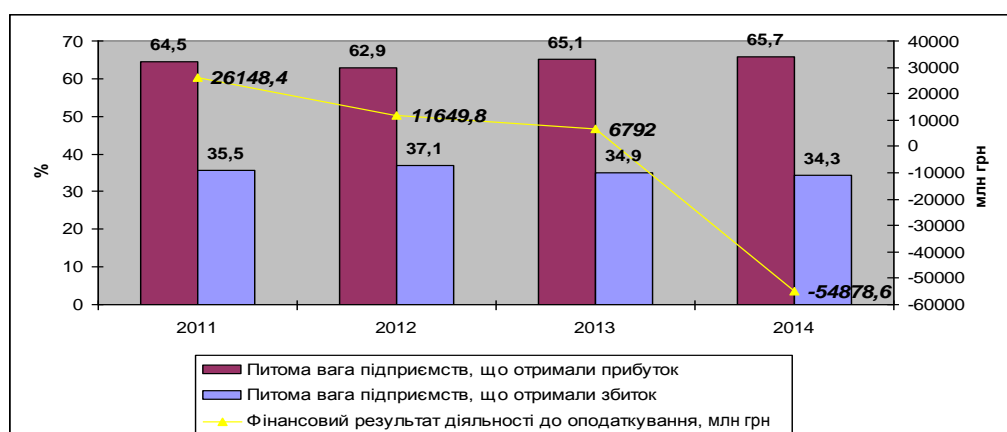

Рис. 1. Динаміка фінансового результату до оподаткування та питомої ваги підприємств, що отримали прибуток/збиток, за результатами діяльності протягом 2011–2014 рр. у Дніпропетровській області [10]

Дніпропетровська область є досить привабливим регіоном для іноземних інвесторів, частка прямих іноземних інвестицій протягом останніх п'яти років у середньому становить 11,7 %. Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення в регіоні вищий, ніж аналогічний показник по Україні. Однак спостерігаємо уповільнення темпів зростання обсягів прямих іноземних інвестицій та їх суттєве скорочення на початок 2015 р. як на макроекономічному, так і на регіональному рівні (табл. 1).

Підсумком роботи промисловості Дніпропетровської області за 2012 р. стало зростання темпів виробництва продукції порівняно з попереднім періодом у всіх основних видах промислової діяльності. Проте, починаючи з 2013 р., щорічні темпи падіння індексу промислового виробництва області становили 3,8 %, 6,1 % та 3,2 % відповідно, що зумовлено скороченням обсягів випуску продукції на основних промислових підприємствах: переробних, зайнятих у добуванні корисних копалин і розробленні кар'єрів, а також у сфері постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (рис. 2).

Таблиця 1

**Аналіз прямих іноземних інвестицій в економіку
Дніпропетровської області за 2010–2014 рр.***

Показник	Станом на 01.01				
	2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.
Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну, млн дол. США					
наростаючим підсумком	43 836,80	48 991,40	53 679,30	57 056,40	45 916,00
за рік	4661,10	5154,60	4687,90	3377,10	-11 140,40
Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіці Дніпропетровської області, млн дол. США					
наростаючим підсумком	7495,1	8208,2	8432,3	9064	7758,7
за рік	441	713,1	224,1	631,7	-1305,3
Частка прямих іноземних інвестицій в економіку Дніпропетровської області, %					
від наростаючого підсумку	17,1	16,8	15,7	15,9	16,9
за рік	9,5	13,8	4,8	18,7	11,7
Обсяг прямих іноземних інвестицій на душу населення, дол. США/душу населення					
по Україні	980,6	1084,3	1199,3	1284	1072
по Дніпропетровській області		2472	2549	2753	2376

* Примітка: розраховано авторами за даними [10; 11].

Незважаючи на негативні тенденції, питома вага реалізованої продукції промислових підприємств Дніпропетровської області у загальнодержавному обсязі оборотів від промислової діяльності протягом аналізованого періоду становила в середньому 19,4 %, що є вагомим внеском та одним із найкращих показників серед регіонів України.

Позитивна динаміка обсягів загального виробництва продукції сільського господарства Дніпропетровської області спостерігалася лише за результатами 2013 р., а на кінець аналізованого періоду індекс обсягу сільськогосподарського виробництва становив 100,1 %. Індекс будівельної продукції демонструє негативну динаміку. Однак частка обсягів робіт, виконаних власними силами підприємств Дніпропетровщини у 2014 р., у загальному обсязі в Україні становила 10,9 %, за цим показником область посіла друге місце серед інших регіонів України. На міста Дніпропетровськ і Кривий Ріг припадає у середньому 77 % виконаних будівельних робіт.

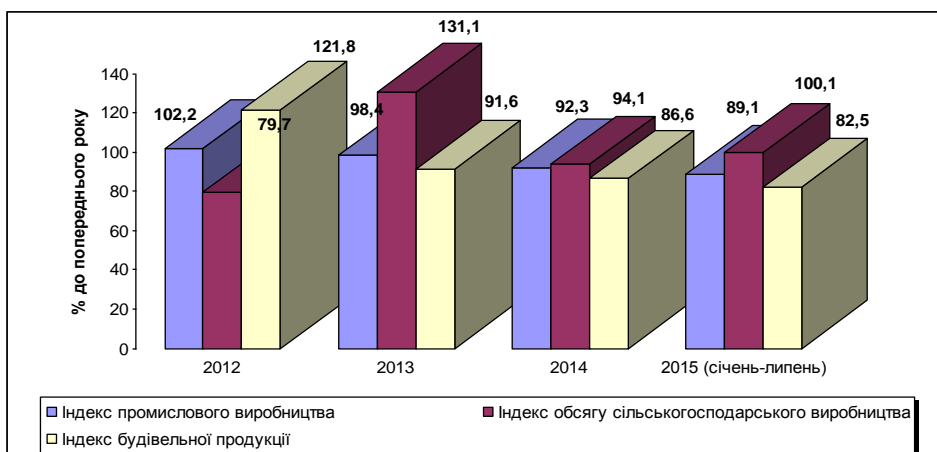

Рис. 2. Динаміка індексів промислового, сільськогосподарського та будівельного виробництва у Дніпропетровській області у 2011–2015 рр. [11]

Падіння проаналізованих показників зумовлено насамперед впливом зовнішніх чинників, зокрема: складністю і невизначеністю політичної ситуації всередині країни; погіршенням більшості соціально-економічних показників на макроекономічному рівні; дефіцитом довіри суб'єктів економічної діяльності тощо.

Незважаючи на наявні негативні тенденції соціально-економічного розвитку регіону, поступово зростали витрати на виконання науково-технічних робіт і фундаментальних досліджень: у 2012 р. на 99 049,6 тис. грн; у 2013 р. – на 79 938,9 тис. грн; у 2014 р. – на 234 288,8 тис. грн порівняно з попередніми роками. Частка витрат на розробки протягом 2011–2014 рр. у загальній сумі становила в середньому 76,7 %, питома вага витрат на фундаментальні дослідження, прикладні дослідження та науково-технічні послуги коливалась у межах 10 %.

Інноваційна діяльність як основа конкурентоспроможності продукції та послуг має важливе значення як на мікроекономічному, так і на макроекономічному рівнях. За результатами аналізу інноваційної активності промислових підприємств регіону спостерігаємо збільшення питомої ваги та кількості підприємств, що займалися інноваціями (табл. 2). Так, у 2013 р. інноваційну діяльність здійснювали 84 промислові підприємства регіону, або 11,9 % від загальної кількості, у наступному – 109, або 13,4 %. Однак, з 2012 р. скорочуються витрати на інноваційну діяльність і, як наслідок, упровадження нових технологій, у тому числі маловідходних та ресурсощадних. Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової коливається в межах 2 %.

Як бачимо, інноваційно активні підприємства використовують переважно власні кошти, на них припадає 92,4 % у структурі джерел фінансування інноваційної діяльності. Отже, вітчизняні й іноземні інвестори не вважають інвестування в інноваційну діяльність привабливим і доцільним, остерігаючись ризикованості вкладень. Такий висновок також підтверджується результатами аналізу освоєних капітальних інвестицій у Дніпропетровській області як за джерелами фінансування (у середньому протягом 2011–2014 рр. 79,52 % припадає на власні кошти підприємств; 10,9 % – на кредити банків та інших позик; 0,72 % – на кошти іноземних інвесторів), так і за видами економічної діяльності (на наукові дослідження та розробки припадає лише 0,2 %).

**Аналіз інноваційної діяльності промислових підприємств
Дніпропетровської області протягом 2011–2014 рр.**

Показник	Роки				Відхилення від попереднього року		
	2011	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Питома вага підприємств, що займалися інноваціями, %	8,7	10,7	11,9	13,4	2	1,2	1,5
Загальна сума витрат, млн грн, у тому числі:	950,5	1120,0	1057,8	825,2	169,5	-62,2	-232,6
– дослідження і розробки	121,0	140,3	36,3	88,1	19,3	-104	51,8
у тому числі: внутрішні НДР	72,5	120,1	20,6	67,3	47,6	-99,5	46,7
зовнішні НДР	48,6	20,3	15,7	20,8	-28,3	-4,6	5,1
– придбання нових технологій	2,9	2,4	1,2	0,4	-0,5	-1,2	-0,8
– придбання машин, обладнання, пов'язані з упровадженням інновацій	529,8	799,9	815,8	471,1	270,1	15,9	-344,7
– інші витрати	296,7	177,3	204,5	265,6	-119,4	27,2	61,1
Впроваджено нових технологічних процесів	83	104	51	76	21	-53	25
у тому числі маловідходні, ресурсощадні	34	32	20	16	-2	-12	-4
Освоєно інноваційні види продукції, найменувань	100	164	164	168	64	0	4
з них нові види техніки	29	56	57	47	27	1	-10
Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %	0,5	0,8	1,9	0,7	0,3	1,1	-1,2
Джерела фінансування інноваційної діяльності, млн грн:							
– власні	883,2	1013,9	1040,9	724,6	130,7	27	-316,3
– вітчизняних інвесторів	56,7	100,2	0	0	43,5	-100,2	0
– іноземних інвесторів	4,1	0	0	0	-4,1	0	0
– інші джерела	6,5	6,0	16,9	100,7	-0,5	10,9	83,8

*Примітка: розраховано авторами за даними [11].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, регіональна інноваційна система – це інституційно оформлена сукупність інноваційно активних суб'єктів, діяльність яких підвищує рівень конкурентоспроможності регіону. Дослідження регіональної інноваційної системи Дніпропетровської області проведено за такими етапами: 1) загальна характеристика й оцінка соціально-економічного стану регіону; 2) оцінка інвестиційної привабливості регіону; 3) аналіз регіональної інноваційної активності.

За результатами проведеного аналізу визначено негативні тенденції за більшістю показників соціально-економічного розвитку регіону, зокрема: погіршення фінансових ре-

---

зультатів діяльності на мікроекономічному рівні; поступове скорочення промислового, сільськогосподарського та будівельного виробництва; зменшення обсягів прямих іноземних інвестицій тощо. Водночас слід зазначити, що інноваційна інфраструктура Дніпропетровського регіону досить розвинута. Незважаючи на падіння довіри іноземних інвесторів до України, частка прямих іноземних інвестицій в економіку Дніпропетровської області та на душу населення вагома.

Збільшення кількості інноваційно активних промислових підприємств і відповідно нарощення освоєння інноваційних видів продукції свідчить про активізацію інноваційної діяльності на регіональному рівні. Однак суттєве зменшення витрат, пов'язаних з інноваційною діяльністю, призвело до скорочення питомої ваги реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової. Структура джерел фінансування інноваційної діяльності не оптимальна з погляду переважання власних джерел інвестування через повну втрату довіри з боку національних та іноземних інвесторів до фінансування інноваційних проектів. Недостатня скоординованість елементів інноваційної системи та відсутність вагомих стимулів активізації інноваційної діяльності створюють умови для існування “закритих” регіональних систем.

На нашу думку, насамперед слід розв'язати головні проблеми, які заважають створенню відкритих регіональних інноваційних систем з високим рівнем інвестиційної привабливості. Активізація інноваційної діяльності потребує вдосконалення механізмів фінансування інноваційної діяльності шляхом урізноманітнення інвестиційних джерел для кредитування інноваційних проектів; надання державної підтримки інноваційної діяльності, спрямованої на розвиток експортоорієнтованого та імпортозамінного виробництва, високотехнологічної конкурентоспроможної продукції; забезпечення прозорості процесів державної фінансової підтримки інноваційних проектів, запровадження державного моніторингу та механізму оцінки результатів державного інвестування у сфері інноваційної діяльності. В умовах складної економічної та політичної ситуації, яка нині склалась в Україні, вихід із затяжної рецесії можливий лише за рахунок запровадження вагомих стимулів для інноваційної діяльності приватного сектора та відновлення раніше діючих податкових і митних пільг відповідно до Закону України “Про інноваційну діяльність”.

Діяльність Дніпропетровського регіонального центру з інвестицій та розвитку спрямована на активізацію інноваційної діяльності, зокрема: сформовано базу інноваційних пропозицій, розроблено методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємств, з формування інноваційних проектів і програму розрахунків економічних показників, проводиться активна робота з розширення кола учасників інноваційної діяльності тощо.

Пріоритетним завданням місцевої влади у Дніпропетровській області має стати формування інфраструктури інноваційної діяльності, що сприятиме реалізації підприємницьких ініціатив у регіоні. Так, важливе у цьому аспекті створення бізнес-інкубаторів як визнаних у світі форм сприяння інноваційному розвитку та підвищення рівня інвестиційної привабливості регіону. Станом на 2015 р. в області функціонує лише один бізнес-інкубатор, хоча саме вони є ефективною формою організації, фінансової та інформаційної підтримки малих підприємств на початковій стадії їх розвитку.

В умовах процесів децентралізації, що розгортаються в країні, саме місцева влада має відігравати ключову роль у розвитку регіональних інноваційних систем передусім через надання пільг і прямого фінансування інноваційно активних підприємств за рахунок коштів місцевих бюджетів на прозорій конкурсній основі.

Перспективами подальших наукових розробок є розробка категоріального апарату у сфері інноваційної діяльності, дослідження регіональних інноваційних систем на основі новітніх оцінних методик з урахуванням специфіки розвитку регіонів і формування дійових рекомендацій для активізації інноваційної діяльності на регіональному рівні.

Список використаних джерел:

1. Яворський М. Місія та цілі регіональної інноваційної системи (РІС) [Електронний ресурс] / Яворський М. – Режим доступу : http://www.cstei.lviv.ua/upload/pub/seminar/1241697545_58.pdf
2. Федулова Л. І. Організаційні механізми формування результативної регіональної інноваційної системи / Л. І. Федулова // Стратегічні пріоритети. – 2009. – № 4 (13). – С. 157–165.
3. Федулова Л. І. Формування регіональних інноваційних систем у контексті принципів європейської інноваційної політики / Л. І. Федулова // Академічний огляд. – 2014. – № 1 (40). – С. 144–155.
4. Нетудихата К. Л. Еволюція сучасних теорій інноваційного регіонального розвитку / К. Л. Нетудихата // Економічні науки : зб. наук. праць. – 2005. – Т. 38. – Вип. 25. – С. 23–31.
5. Регіональні інноваційні системи: досвід розвинених країн і перспективи його використання в Україні : навч.-метод. посібн. / [Т. І. Євтухова, Ю. В. Дегенько, О. В. Родіонов та ін.]. – К. : Укртехінформ. – 2013. – 325 с.
6. Данилович М. П. Регіональні інноваційні системи: етапи становлення та проблеми розвитку [Електронний ресурс] / Данилович М. П. – Режим доступу : <http://www.investycii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoji-infrastruktury/rehionalni-inovatsijni-systemy-etapy-stanovlenya-ta-problemy-rozvytku.html>
7. Regional European Innovation Scoreboard 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/index_en.htm
8. Регіональна програма інноваційного розвитку Дніпропетровської області на період до 2020 року (затверджена рішенням обласної ради від 23.05.2008 р. № 386-15/У) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oblrada.dp.ua/region-programmes>
9. Інвестиційний паспорт Дніпропетровської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.adm.dp.ua/invest/pasport_obl.html
10. Офіційний сайт Головного управління статистики у Дніпропетровській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dnprstat.gov.ua>
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.org>